

Förbandsbesöksrapport Stockholms Amfibieregemente Amf1

16 oktober 2024

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntras andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden. ‘

Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Den utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Föreliggande rapport delges relevanta funktioner inom Forsvarsmakten. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges andra myndigheter och organisationer, media, riksdagen och Regeringskansliet. Rapporten reflekterar Pliktrådets syn på verksamheten.

Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Pliktrådets besökare:

William Stojje

Linnéa Linde Lundin

Innehållsförteckning

Förbandsbesöksrapport Stockholms Amfibieregemente Amf1	1
Plikträdet	1
Rapporten	1
Innehållsförteckning	2
Information om förbandet	2
Sammanfattning av rapporten	2
Arbetsmiljö & säkerhet	3
Boendemiljö & vistelseutrymmen	3
Försvarshälsan	3
Fysisk belastning	3
Psykisk hälsa	4
Avbruten utbildning	4
Juridiska rättigheter och skyldigheter	4
Attityder & jargong	4
Materiel & personlig utrustning	4
Information & mönstring	5
Medinflytande	5
Meningsfull utbildning	5
Meningsfull fritid	5
Resor	5
Marinhem	5
Övrigt	6
Avslutning	6

Information om förbandet

Stockholms amfibieregemente är beläget inom Haninge garnison i Berga. Vid förbandet utbildas totalt cirka 400 värnpliktiga. Förbandet utbildar gruppchefer, soldater och sjömän mot tre krigsförband: andra amfibiebataljonen, marina basbataljonen och fjärde sjöstridsflottiljen. Exempel på befattningar är Amfibiegruppchef, sonaroperatör och kock.

Sammanfattning av rapporten

Plikträdet huvudsakliga erfarenheter från besöket som har kommunicerats till Stockholms amfibieregemente. Plikträdet önskar att förbandet:

- Upphör med att tilldela de värnpliktiga kasernförbud eller annan omotiverad frihetsinskränkning
- Upphör med att fördela skadades utrustning på övriga värnpliktiga.
- Fortsätter med regelbundna möten med värnpliktsstödjande resurser

- Fortsätt att bygga marina basbataljonen en identitet
- Tillse att repetitionsutbilda värnpliktiga i deras juridiska rättigheter och skyldigheter.
- Tillse att samtliga värnpliktiga förses med adekvat schema.
- Följ upp processen för sjukmönstring.

Punkterna kommer att följas upp under andra besöker

Arbetsmiljö & säkerhet

På vissa plutoner förekommer en negativ attityd till sjukmönstring från instruktörer och befäl. Värnpliktiga som anhåller om att få sjuklogementeras eller besöka försvarshälsan blir ifrågasatta och behöver argumentera för sin sak. Plikträdet ber förbandet följa upp sjukmönstringen.

Det råder brister i avbärarbälten till ryggsäck 12 i mindre storlekar vilket påverkar den fysiska arbetsmiljön för mindre individer. Ryggsäck 12 är en stor ryggsäck som främst används av jägarförband och amfibieförband. Med full packning är ryggsäcken tung och avbärarbältet är en nödvändighet för att minimera skadeutfall och främja en god arbetsmiljö.

Boendemiljö & vistelseutrymmen

Infrastrukturen är generellt god, men i takt med att värnpliktskullar ökar blir kasernerna trångbodda. Förutom utmaningar med trångboddhet råder utmaningar med reparationer vid felanmälningar. Det är fortifikationsverket som äger och förvaltar lokalerna vilket innebär att det är dem som åtgärdar fel på lokalerna. Åtgärder av felanmälningar tar lång tid, till exempel åtgärd av trasiga sänglampor.

Förbandet är ansvariga för Vaddö skjutfält, beläget ett par timmar norr om Stockholm. På skjutfältet finns bland annat matsal och mindre kaserner. Dessa kaserner är gamla, slitna och värnpliktiga berättar att flera av dem är möjliga och innebär en dålig arbetsmiljö. Förbandet är medvetna om problemet och informerar Plikträdet att åtgärder är planerade.

Försvarshälsan

Strax utanför garnisonsområdet är Försvarshälsan belägen. Ibland kan det vara svårt att få tid till försvarshälsan, ett problem som kan bli större i takt med större värnpliktskullar. Försvarshälsan uppfattas även som underbemannad, med till exempel enbart en psykolog.

Fysisk belastning

Förbandet har tillsammans med fysioterapeut framtagit belastningstrappor för samtliga tre krigsförband.

De som utbildas mot amfibieförband var mycket nöjda med belastningstrappan som stegrar belastningen succesivt. Värnpliktiga som utbildas mot 4e sjöstridsflottiljen berättar däremot om mycket överansträngningar. Värnpliktiga tvingas bära sina skadade kamraters utrustning och stridspackningar vid framryckning vilket riskerar överansträngning på fler individer. Plikträdet har kommunicerat problemet till förbandet som vidtar åtgärd.

Psykisk hälsa

Ett nytt koncept är infört som innebär att de värnpliktiga har en ordersatt ledig kväll i veckan samt ordersatt mobiltid varje kväll, under första veckorna. Konceptet är infört i syfte att minska inryckstress. De värnpliktiga uttrycker för plikträdet att konceptet är särskilt uppskattat eftersom man bereds tid och möjlighet att slappna av.

Förbandets värnpliktskonsulent har ett eget samtalsrum och värnpliktiga har tillgång till hennes telefonnummer.

Avbruten utbildning

Stockholms amfibieregemente har 16st värnpliktiga som har avbrutit. Fem stycken psykisk ohälsa, fyra stycken medicinska åkommor, fyra stycken vapenfritjänst, tre stycken fysiska skador.

Juridiska rättigheter och skyldigheter

Värnpliktiga berättar för Plikträdet att de vid flera tillfällen inte får lämna områden på ledig tid, att de blir tilldelade ett så kallat kasernförbud. På vissa plutoner är det standardiserat att ledig kväll innebär begränsning i att vistas utanför regementet, om inget annat sägs. På ett par plutoner används otillåtna frihetsinskränkningar som kollektiv bestraffning, och på andra plutoner förekommer det ej. Plikträdet ser allvarligt på omotiverade frihetsinskränkningar. Tiden efter tjänstens slut för dagen är att betrakta som fritid och får spenderas på valfri plats enligt Förordning (1995:649) om ledighet och fritid för totalförsvarspliktiga under tjänstgöring. Förbandet kommer att följa upp förekomsten av kasernförbud.

De värnpliktiga behöver större förståelse för sina juridiska rättigheter och skyldigheter. Plikträdet vill uppmana förbandet att repetitionsutbilda de värnpliktiga.

Attityder & jargong

På flera plutoner beskriver värnpliktiga jargongen mellan dem och sina befäl som orsaken till positiv stämning och gott välmående. Befäl och instruktörer beskrivs som tillmötesgående och snälla samtidigt som de är drivna, främjar prestationsglädje och god förbandsanda. Värnpliktiga på dessa plutoner blir inspirerade av befälens ledarskap.

Ett par plutoner skiljer sig åt från det goda ledarskapet. Där råder en annan kultur och de värnpliktiga är missnöjda med flera av sina befäl. Tillvaron beskrivs som skrikig, jargongen som dumförklarande och ledarskapet som destruktivt. En särskild pluton beskrivs som dyster och glädjelös. Plikträdet uppmärksammar förbandet om problematiken som omedelbart kommer att vidta åtgärder.

Förbandet bedriver utbildning för truppnära instruktörer och befäl i hur de ska bemöta värnpliktiga. Plikträdet ser positivt på initiativet.

Materiel & personlig utrustning

En del av de värnpliktiga nyttjar attack-kängan vilken är för Plikträdet känd sedan tidigare. Attack-kängan tenderar att snabbt släppa i sömmarna vid tyget, gå sönder och läcka in vatten. För vissa individer passar den foten men för andra medför passformen problem.

Annan personlig utrustning det råder brist på är avbärarbälte i mindre storlekar till ryggsäck 12, bildförstärkare och bälte till stridsväst.

Information & mönstring

Marina basbataljonen är ett nytt förband och de första värnpliktiga mot denna befattning utbildades förra året. Således råder begränsad kunskap om befattningen och vad de värnpliktiga faktiskt utbildas mot. Detta skapade frustration bland värnpliktiga som inte vet vad deras befattningar kommer att innebära. Utmaningen är känd för förbandet som vidare beskriver att de jobbar med att etablera en identitet för marina basbataljonen.

Alla värnpliktiga som utbildas till sjömän mot 4e sjöstridsflottiljen genomför en längre befattningsutbildning i Karlskrona. Dock var det flera som inte blivit informerade om detta vid mönstring. Enligt förbandet ska det vara tydligt delgivet i befattningsbeskrivningarna till Plikt- och prövningsverket.

Värnpliktiga som utbildas mot amfibie är nöjda med tilldelad information om sina befattningar.

Medinflytande

Plikträdet upplever medinflytandet som välfungerande och tillfredsställt. Särskilt fokus lyfts mot att förtroendevalda samlas innan kompani- och förbandsnämnd för ostörda samtal, vilket plikträdet ser positivt på. Det ger de förtroendevalda möjlighet att diskutera tillvaron och förbereda sig på nämnden.

Plikträdet uppfattar att förbandet värdesätter medinflytandeorganisationen högt och använder det som ett verktyg för att förbättra värnpliktigas tillvaro, deras utbildning och verksamhet.

Vid vissa enskilda situationer styrde instruktörer och befäl plutonens timme med egna regler vilket begränsade de värnpliktigas talan. Pliktrådets uppfattning är att problemet är hanterat.

Meningsfull utbildning

Överlag uppfattas utbildningen som meningsfull. Soldaterna har i regel avslutat den grundläggande soldatutbildningen och skall påbörja befattningsutbildning kommande veckor.

Meningsfull fritid

Schemadelgivningen mellan olika plutoner är högst varierade. Vissa plutoner har stomplaner, dagsprogram och veckoprogram. Andra plutoner saknar information om när de får permission. Plikträdet uppmanar förbandet att säkerställa schemadelgivningen.

De värnpliktiga har en ordersatt ledig kväll i veckan samt ordersatt möjlighet för mobiltid vilket säkrar stor del av fritiden, något som beskrivits under punkten *Psykisk hälsa*.

Resor

Eftersom Stockholms amfibieregemente är beläget strax utanför Stockholm är möjligheten till adekvata resor god. Inga större problem med resor uppfattades. De värnpliktiga som utbildas till sjömän mot 4e sjöstridsflottiljen är oroliga för vilka resor befattningsutbildningen i Karlskrona kommer att innebära. Förbandet är medvetna om problemet med permissionsresor till och från Karlskrona och sätter in bussar. Plikträdet ser positivt på lösningen.

Marinhem

I nära anslutning till matsal och kaserner är marinhemmet beläget. Marinhemmet erbjuder ett par gånger i månaden olika temakvällar, något som är mycket populärt. Fika, biljardbord, tv- och tv-spel, brädspel, och mycket mer finns att tillgå.

Övrigt

Förbundet sammankallar kontinuerligt alla värnpliktsstödjande resurser, däribland försvarshälsa, kompanichefer och värnpliktskonsulenter. Detta i syfte att identifiera och omhänderta utmaningar, samt skapa en gemensam lägesbild mellan de olika enheterna för att stödja de värnpliktiga i deras utbildning. Pliktrådet ser positivt på samverkansmötet eftersom det bidrar till bättre kommunikation mellan värnpliktsstödjande resurser. I sin tur hanterar konceptet, gemensamt och i god tid, friktioner i värnpliktigas utbildning och tillvaro samt eventuella uppkomna hinder.

Avslutning

Pliktrådet avser att följa upp de förbättringspunkter som nämns i rapporten under nästa besök. Vi tackar de förtroendevalda på Amf1, värnpliktsstödjande funktioner, bataljons- och förbandsledning för ett bra mottagande, givande diskussioner och ett värdefullt förbandsbesök.

William Stojje
Ledamot, förbandsansvarig Amf1

070-848 61 84
william.stojje@pliktradet.se